

CYCLICAL FLUCTUATIONS IN THE LABOR MARKET

Handbook of Labor Economics

Soňa Slobodníková

Obsah

- hospodárske mechanizmy
- hybné sily ekonomiky
- špecifické modely fluktuácií zamestnanosti

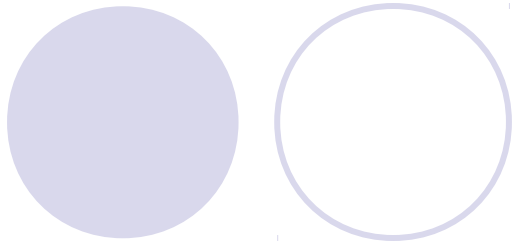
Prečo nestačí model dopyt - ponuka ?

dáta (USA, 60., 70. roky):

zmeny v zamestnanosti počas obdobia s
pomernou stabilnou reálnou mzdou

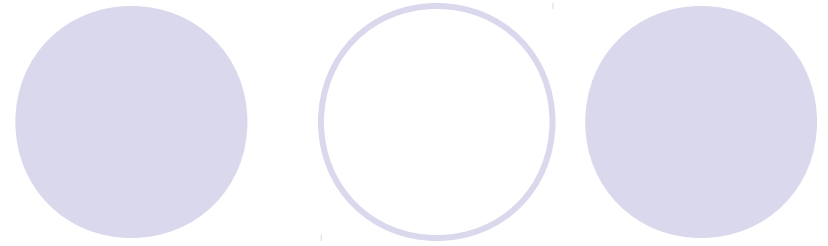
vysoká elasticita ponuky práce vzhľadom ku
mzde?

ponuka je daná, prispôsobuje sa
dopyt...rozhodnutie pracovať menej ?

mechanizmy:

- dopredu určené mzdy a jednostranná voľba zamestnanosti
- intertemporálna substitúcia
- výber

hybné sily:

- reálne šoky
- nesprávne pochopenie

Dopredu určené mzdy a jednostranná voľba zamestnanosti

- stochastický dopyt po výrobkoch
- mzdu je optimálne určiť podľa známych nákladov obetovanej príležitosti času pracovníkov
- určovanie úrovne zamestnanosti
 - jednostranná maximalizácia zisku firmou
- potreba periodického prejednávanía zmlúv

Intertemporálna substitúcia

- v business cycle modeloch (Lucas)
- dnešné a budúce pohodlie sú substitútmi
- celoživotná ponuka práce je neelastická
- krátkodobo sa pracovníci rozhodujú pracovať viac, ak je návratnosť práce vyššia

Intertemporálna substitúcia

funkcia užitočnosti $U=U(c, c^*, h, h^*)$

rozpočtové ohraničenie

$$c + c^*/(1+r) = wh + w^*h^*/(1+r) + A$$

funkcia ponuky práce $h=F(w, w^*, r, A)$

c, c^* súčasná a budúca spotreba

h, h^* práca

w, w^* reálna mzda

r reálna úroková miera

A majetok

Teória hľadania

nezamestnanosť = proces hľadania, výberu práce

- firma ako monopson
- mzda = motivácia pri nábore nových pracovníkov aj pri zachovaní starých
- nezamestnaní si stanovujú minimálnu akceptovateľnú úroveň mzdy

Reálne šoky

A decorative graphic at the top of the slide consists of two overlapping circles on the left and three separate circles on the right. The leftmost circle is solid light purple, the one it overlaps is a white circle with a light purple outline, and the three circles on the right are solid light purple, white with a light purple outline, and solid light purple from left to right.

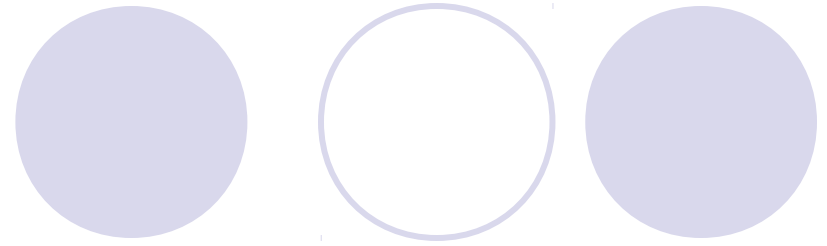
- agregátne
v produktivite
v dopyte po produktoch
v svetových cenách
- na úrovni sektorov

Omyly a nesprávne pochopenie

- jednostranné určovanie zamestnanosti - nesprávne nastavenie miezd
- intertemporálna substitúcia - chyby vo vnímaní reálnej mzdy a úrokovej miery
- teória hľadania - omyly v pozorovaní rozdelenia miezd

Racionálne očakávania

Phillipsova krivka

- Keynes - skutočná kombinácia mzdy a zamestnanosti je bodom dopytovej krivky, nezamestnanosť = rozdiel medzi ponukou a dopytom
- Phillipsova krivka sama popisuje neustály proces prechodu k rovnováhe (pri vysokej nezamestnanosti klesá mzda)

nová Phillipsova krivka

- existuje prirodzená miera nezamestnanosti potrebná na zachovanie plynulého procesu alokácia pracovnej sily vo firmách - potrebný správny odhad cien a miezd - krátkodobé nesprávne inflačné očakávania
- vzťah neočakávanej inflácie a rozdielu medzi prirodzenou a aktuálnou mierou nezamestnanosti

Nesprávne vnímanie a teória hľadania

- Aké očakávania môžu posúvať Phillipsovu krivku?
zvýšený dopyt po výrobkoch firmy -
zvýšenie relatívnej mzdy - všetky firmy –
inflácia
- nezamestnanosť = rozdiel medzi celkovým časom, ktorý pracujúci strávili na trhu práce a časom, kedy naozaj pracovali
- problémy s vysvetlením reality

Kontrakty

dlhodobosť pracovného pomeru –

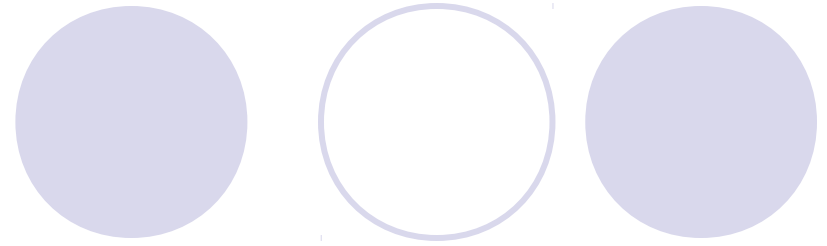
- aj v čase klesajúceho dopytu po výrobkoch - priame reakcie nie sú nevyhnutné - pevne stanovená mzda, možnosť dočasného prepustenia
- rozvoj špecifických zručností, vysoké náklady na zmenu
- skôr prepúšťanie ako znižovanie miezd (motivácia, produktivita)

Intertemporálna substitúcia a reálne šoky

posun v dopyte po výrobkoch

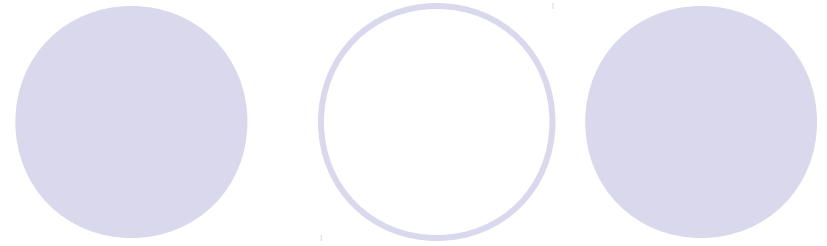
- nárast reálnej úrokovej miery
- zákazníci odložia spotrebu
- pracujúci zvýšia súčasnú produktivitu
- empiricky málo úspešné

Sektorové pohyby

- pomalé prispôsobovanie sa pracovnej sily zmenenému dopytu po práci
- nárast voľných pracovných miest aj nezamestnanosti
- klesajúca hraničná produktivita práce aj užitočnosť voľného času - fluktuácie

Sektorové pohyby

- h = čisté prenajímanie pracovníkov firmy, miera zmeny zamestnanosti vo firme
- $h = H + e$
 H agregátna miera zmeny zamestnanosti
 e špecifický komponent s varianciou $s(t)$
 $h < 0$ firma prepúšťa zamestnancov
 $h > 0$ firma prijíma nových zamestnancov

Sektorové pohyby

$$H = A - L$$

$$L = g(H, s(t))$$

$$A = H + g(H, s(t))$$

L, A agregátne prepúšťanie, prijímanie

$$0 > g_1 > -1, g_2 > 0$$

$$U(t) = f(U(t-1), s(t), X(t))$$

$X(t)$ chyby v očakávaných cenách a mzdách,
monetárny nárast

$s(t)$ prirodzená miera nezamestnanosti, nárast
zam. v odvetví, inzercia

Prečo trvá pracovníkom tak dlho prispôbiť sa zmene dopytu v sektoroch?

- dočasný cyklický fenomén alebo permanentná zmena
- tendencia zotrvať v pôvodnom odvetví